

ครึ่งหนึ่งในชีวิต ของลูกผู้ชาย

นมราวาสคับแคบ เป็นทางมาแห่งธุลี บรรพชาเป็นทาง
ปลอดโปร่ง การที่บุคคลผู้ครองเรือนจะประพาศิพรหมจรรย์
ให้บริบูรณ์บริสุทธิ์โดยส่วนเดียว ดุจสังข์ขัดไม่ใช่ทำได้ง่าย
อย่ากระนั้นเลย เราพึงปลงผมและหนวด นุ่งห่มผ้ากาสาพัสตร์
ออกบวชเป็นบรรพชิต

ครึ่งหนึ่งในชีวิตของลูกผู้ชาย

๕๖

ผู้ที่ประสบความสำเร็จ ในการเข้าถึงพระรัตนตรัย ภายใน ต้องเป็นผู้ที่มีใจสดชื่นเบิกบาน บริสุทธิ์ผ่องใส เพราะ เป็นสภาพใจที่เหมาะสมจะเข้าถึงพระรัตนตรัยได้ง่าย แต่การที่ จะทำให้มีอารมณ์เช่นนี้ ไม่ใช่จะเกิดขึ้นมาได้ทันที ต้องอาศัย การฝึกฝนอบรมใจ ค่อยๆ สั่งสมความรู้สึกชนิดนี้ทีละเล็กทีละน้อย สั่งสมอารมณ์ดีอารมณ์สบาย ตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเข้านอน ถ้าทำจนกระทั่งติดเป็นนิสัย เมื่อเริ่มลงมือปฏิบัติธรรม เพียง แต่วางใจเบาๆ ให้หยุดให้นิ่งอยู่ที่ศูนย์กลางกายอย่างสบายๆ ต่อเนื่องไป ก็จะประสบความสำเร็จ พบความสว่าง พบความ สุขภายใน พบกายภายในและพบพระธรรมกาย การฝึกฝน อบรมใจให้หยุดนิ่งให้เบิกบานแจ่มชื่นทุกวันทุกคืน จะเป็น เสมือนเกราะแก้วคุ้มภัย ช่วยขจัดปัดเป่าอารมณ์ที่ไม่ดี ที่ทำให้ เราเกิดความเครียด ความขุ่นมัว ชัดเคืองใจ ให้หมดไป นี่เป็น สิ่งสำคัญที่เราไม่ควรจะดูเบา หากรักที่จะปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึง พระธรรมกาย ต้องฝึกเช่นนี้อย่างสม่ำเสมอ

มีธรรมภาณิตที่ปรากฏใน สามัญญผลสูตร ความว่า

“สมพาโธ ฆราวาโส ราชปโต อพโลกาโส ปพพชฺชา
นยิโท สุภโร อคาริ อชฺฌาวสตา เอกนตปริปฺปญฺโญ เอกนต-
ปริสสุทฺธัง สงฺขลิตฺตํ พุทฺทมจฺริยํ จริตุํ ยนฺนุนาหํ เกสมสฺสํ โอหา-

ครึ่งหนึ่งในชีวิตของลูกผู้ชาย

๕๖

เรตวา กาสยานิ วตถานิ อจฺญาเตตฺวา อคารสฺมา อนคาริยํ
ปพฺพเชยฺยํ

ฆราวาสคับแคบ เป็นทางมาแห่งธุลี บรรพชาเป็น
ทางปลอดโปร่ง การที่บุคคลผู้ครองเรือนจะประพฤติ
พรหมจรรย์ให้บริบูรณ์บริสุทธิ์โดยส่วนเดียว ดุจสังข์ขัด
ไม่ใช่ทำได้ง่าย อย่างกระนั้นเลย เราพึงปลงผมและหนวด
นุ่งห่มผ้ากาสาวพัสตร์ ออกบวชเป็นบรรพชิต”

ชีวิตฆราวาสจะหาโอกาสว่างในการประพฤติปฏิบัติธรรม
นั้น ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย เพราะมีภารกิจการทำงานที่ต้องรับผิดชอบ
โอกาสในการประกอบกุศลธรรม ก็ทำได้น้อยกว่าผู้ประพฤติ
พรหมจรรย์ ทั้งนี้เพราะการดำรงชีวิตของฆราวาส ต้องใช้เวลา
ในวันหนึ่งๆ หมดไปกับการทำมาหาเลี้ยงชีพ ต่อสู้ดิ้นรนทั้งเพื่อ
ตนเองและครอบครัว จนบางคนไม่มีเวลาแม้แต่จะสวดมนต์
ไหว้พระในแต่ละวัน ซ้ำร้ายกว่านั้น บางคนไม่เคยมีเวลาศึกษา
หาความรู้ในทางธรรม ทั้งๆ ที่เรียกตนเองว่าเป็นพุทธศาสนิกชน
แต่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในพระพุทธานุศาสนนา จึงขาดหลักธรรม
ในการดำเนินชีวิต ขาดหลักของชีวิต คือ พระรัตนตรัย เมื่อ
ขาดสิ่งนี้แล้ว ชีวิตย่อมจะไหลไปตามกระแสกิเลส คือ ความโลภ
ความโกรธ ความหลง เป็นต้น ต้องเสียเวลาไปกับกิจกรรมใน

ครึ่งหนึ่งในชีวิตของลูกผู้ชาย

๕๘

ทางโลก และยากที่จะมีโอกาสทำความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้เกิดขึ้น ยากที่จะมีเวลาในการประกอบคุณงามความดีอย่างเต็มที่ ผู้รู้จึงได้กล่าวว่า ขรवासเป็นทางคับแคบ มีแต่ความอึดอัดใจ คับแคบใจตลอดเวลา

สภาพชีวิตของขรवासทุกระดับชั้นในทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมระดับสูง ระดับผู้บริหารประเทศ ไปจนกระทั่งสังคมของบุคคลระดับหาเช้ากินค่ำ ถือว่าต่างดำเนินอยู่ในทางคับแคบเช่นเดียวกันหมด นอกจากนี้การอยู่ในสังคมที่มีทั้งคนดี และคนชั่ว บางครั้งก็เสี่ยงได้ บางครั้งก็เสี่ยงไม่ได้ จึงมีโอกาสนี้จะก่อกรรมทำเข็ญมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ มีการเบียดเบียนกัน แก่งแย่งชิงดีกัน ให้ร้ายป้ายสีหรือประทุษร้ายกัน จนอาจถึงกับทำลายล้างผลาญชีวิตกันได้ สิ่งเหล่านี้ คือทางมาแห่งธุลีกิเลส

ตราบใดที่คนเรายังครองชีวิตอยู่ในขรवासวิสัย ย่อมยากที่จะมีโอกาสประพฤติปฏิบัติธรรม เพื่อขัดเกลตาตนเอง ให้หมดจดจากกิเลสอาสวะทั้งปวงได้ นั่นหมายความว่า ตัวเราต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ในวัฏสงสารอีกไม่รู้จบสิ้น หากบุคคลใดพลาดพลั้งก่อกรรมทำเข็ญ บุคคลนั้นย่อมจะต้องเสวยผลกรรมอยู่ในนรก โดยไม่มีผู้ใดมาช่วยได้เลย

ครึ่งหนึ่งในชีวิตของลูกผู้ชาย

๕๕

ด้วยเหตุนี้ พระลัมมาลัมพทุรเจ้าจึงทรงสั่งสอนให้
ประพฤติดุธรรม ทั้งทรงชี้ให้เห็นคุณค่าอันประเสริฐของการ
ประพฤติพรหมจรรย์ ซึ่งแสดงไว้ในสามัญญผลสูตรอย่างชัดเจน
ว่า บรรพชาหรือชีวิตนักบวชนั้น เป็นทางปลอดภัย เพราะ
ความเป็นอยู่ของพระภิกษุ ย่อมมีโอกาสประพฤติดุธรรม
ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ได้ง่าย เมื่อเทียบกับชีวิตของผู้ครองเรือน
โดยพระวินัยแล้วการเลี้ยงชีพของพระภิกษุต้องขึ้นอยู่กับฆราวาส
พระภิกษุจึงไม่ต้องกังวลเรื่องการทำมาหากินแบบฆราวาส
ทำให้สามารถทุ่มเทเวลาและชีวิตเพื่อการศึกษา และปฏิบัติตาม
พระธรรมวินัยได้โดยสะดวก อีกทั้งยังเป็นการเอื้ออำนวยให้
พระภิกษุห่างไกลจากกามคุณได้มาก ซึ่งจะยังผลให้การ
ประพฤติดุธรรมนั้นบริสุทธิ์บริบูรณ์ยิ่งขึ้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง
คือ ชีวิตนักบวชมีโอกาสสร้างบุญกุศลทั้งปวง ได้สะดวกกว่า
ชีวิตฆราวาส

ดังเรื่องของ **พระโสณโกฏิภัณฑเถระ** *ครั้งที่พระผู้มี-
พระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ พระวิหารเชตวัน ในสมัยนั้นพระมหา
กัจจายนะพักอยู่ที่ปาวกฏบรรพต มีอุบาสกชื่อว่าโสณโกฏิภัณฑะ
เป็นโยมอุปฐาก พระเถระจะให้โอวาทแก่อุบาสกเสมอๆ ว่า

*มก. โสณสูตร เล่ม ๔๔ หน้า ๕๔๖

ครึ่งหนึ่งในชีวิตของลูกผู้ชาย

๖๐

“บุคคลผู้ครองเรือน จะประพฤติดพรหมจรรย์ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์
ดุจสังข์ขัตติ์ ไม่ใช่ทำได้ง่าย อย่างกระนั้นเลย ฟังปลงผมและหมวด
นุ่งห่มผ้ากาสาละ ออกบวชเป็นบรรพชิตเถิด” อุบาสกนั้น เป็น
ผู้มีปัญญาได้สั่งสมบารมีมาเต็มพร้อมบริบูรณ์ เมื่อฟังโอวาทนั้น
ได้นำไปพิจารณาอยู่เนืองๆ จนโอวาทนั้นก็ก้องงำเฝ้า
อยู่ในใจตลอดเวลา ทำให้ท่านเห็นโทษภัยในการครองเรือน
เห็นอานิสงส์ในการออกบวช

วันหนึ่งท่านเข้าไปหาพระเถระ เมื่อแสดงความเคารพ
แล้ว ท่านได้เล่าเรื่องความตั้งใจที่จะบวชให้พระเถระฟัง เมื่อ
พระเถระเห็นความตั้งใจในการที่จะบวชของลูกศิษย์ และเพื่อ
เป็นการตอกย้ำโน้มน้าวนั่นแน่แน่วของศิษย์ จึงกล่าวว่า
“ดูก่อนโสณะ พรหมจรรย์มีกัฏฐหนึ่งเดียว ต้องนอนผู้เดียวตลอด
ชีวิต เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ท่านเป็นคฤหัสถ์อยู่ในเรือน จงหมั่น
ประกอบพรหมจรรย์อันมีกัฏฐหนึ่งเดียว นอนผู้เดียว ซึ่งเป็นคำสอน
ของพระพุทธเจ้าทั้งหลายเถิด” แม้พระอาจารย์จะทักเช่นนี้
แต่ด้วยมโนปณิธานอันแน่วแน่ที่จะบวชให้ได้ ท่านเพียรเข้าไป
ขออนุญาตพระเถระถึง ๓ ครั้ง

พระเถระเห็นว่าอุบาสกมีอินทรีย์แกร่งบอบ มีอุปนิสัยที่จะ
บรรลุพระอรหัต จึงอนุญาตให้บวช แต่กว่าอุบาสกจะได้บวชนั้น

ครั้งหนึ่งในชีวิตของลูกผู้ชาย

๖๑

ต้องใช้เวลานานถึง ๓ ปี เนื่องจากชายแดนสมัยนั้นหาพระให้ครบ ๒๐ รูปยาก เมื่ออุปสมบทไม่นาน ท่านได้บรรลุนิพพานเป็นพระอรหันต์ นามว่า โสณโกฏิภิกษุณะ ตลอดระยะเวลาที่พระเถระอยู่กับพระอุปัชฌาย์ ก็ได้ยินแต่กิตติศัพท์ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ยังไม่เคยได้เข้าเฝ้าพระพุทธรองค์ วันหนึ่งท่านได้เข้าไปกราบขออนุญาตพระอุปัชฌาย์ เพื่อจะไปเข้าเฝ้าพระพุทธรเจ้า พระมหาก็จ่ายนงกล่าววว่า “ดีละๆ โสณะ ท่านจงไปเฝ้าพระพุทธรองค์เถิด ท่านจักได้ทัตสนานุตตริยะ พระองค์เป็นผู้นำเลื่อมใส มีอินทรียัสสภ มีพระหฤทัยสภ ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ เป็นพระมุณีประเสริฐ ท่านจงถวายบังคมพระบาทด้วยเศียรเกล้าตามคำของเรา จงทูลถามถึงความเป็นผู้มีอาพาธน้อย พระโรคเบาบาง ทรงกระปรีกระเปร่า ทรงมีพระกำลัง ทรงอยู่สำราญเถิด”

พระโสณะชื่นชมยินดีภาชิตของพระอุปัชฌาย์แล้ว ก็ลุกจากอาสนะ อภิวัตกระทำประทักษิณพระอุปัชฌาย์ เก็บอาสนะแล้วถือบาตรและจีวร ออกเดินทางไปยังกรุงสาวัตถี เมื่อเดินทางถึงเมืองแล้ว ได้ไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า ณ พระวิหารเชตวัน หลังจากพระพุทธรองค์ตรัสถามความเป็นอยู่ การเดินทางของพระโสณะแล้ว ได้ตรัสสั่งให้พระอานนท์จัดที่พักในพระคันธกุฎีหลังเดียวกับพระองค์ให้กับพระโสณะ คือนั้น

ครึ่งหนึ่งในชีวิตของลูกผู้ชาย

๖๒

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประทับนั่งในกลางแจ้งตลอดราตรี แล้วทรงล้างพระบาทเสด็จเข้าไปสู่พระวิหาร แม้พระโสณะก็ปฏิบัติตามพระผู้มีพระภาคเจ้าเช่นกัน

ครั้นเวลาใกล้รุ่ง ทรงรับสั่งกับพระโสณะว่า “ดูก่อนภิกษุ เธอจงกล่าวธรรมให้แจ่มแจ้งเถิด” พระโสณะทูลรับแล้ว ได้กล่าวพระสูตรทั้งหมด ๑๖ สูตร จัดเป็น ๘ วรรค ด้วยสรภัญญะ เมื่อพระเถระกล่าวจบ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงอนุโมทนาว่า “ดีละๆ ภิกษุ เธอเรียนดีแล้ว กระทำไว้ในใจดีแล้ว ทรงจำไว้ดีแล้ว เธอเป็นผู้ประกอบด้วยวาจาไพเราะ ไม่มีโทษ สามารถทำเนือความให้แจ่มแจ้ง ดูก่อนภิกษุ เธอมีพรชชาเท่าไร”

พระเถระกราบทูลว่า “ข้าพระองค์มีพรชชาเดียว”

“เธอได้ร่ำพันถึงชีวิตเช่นนี้เพื่ออะไร”

“ข้าพระองค์ได้เห็นโทษในกามทั้งหลายตลอดสิ้นกาลนาน ทั้งชีวิตฆราวาสก็คับแคบ มีกิจมาก พระเจ้าข้า”

พระผู้มีพระภาคทรงเปล่งอุทานในเวลานั้นว่า “พระอริยเจ้าย่อมไม่ยินดีในบาป ท่านผู้สละอวดย่อมไม่ยินดีในกาม เพราะได้เห็นโทษในโลกและได้รู้ธรรมอันไม่มีอุปธิกิเลส”

เราจะเห็นว่า บัณฑิตผู้มีปัญญาเช่นพระโสณะ เมื่อได้ฟังโอวาทจากพระอาจารย์แล้ว ท่านไม่ให้ผ่านไปเปล่า ยังนำมา

ครั้งหนึ่งในชีวิตของลูกผู้ชาย

๖๓

สอนตนเองว่า ทำอย่างไรจึงจะมีโอกาสฝึกตนสร้างบารมีได้เต็มที่มีแต่กำไรชีวิตอย่างเดียว ไม่ต้องเสียเวลากับเรื่องไร้สาระ เมื่อรู้ว่าการบวชเป็นหนทางแห่งความบริสุทธิ์ มุ่งตรงต่อพระนิพพาน เป็นวัตถุประสงค์หลักในการเกิดมาเป็นมนุษย์ แม้ท่านจะต้องเสียเวลาในการรอคอยถึง ๓ ปี ขอเพียงให้ได้บวชเท่านั้น ท่านก็รอคอยได้เสมอ

ช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อนนี้ ใครมีเวลาว่าง หลวงพ่อขอเชิญชวนให้เข้ามาอบรมธรรมทายาทกัน ทั้งมัชฌิมธรรมทายาท ยุวธรรมทายาท ธรรมทายาทหญิงและมัชฌิมธรรมทายาทหญิง เราจะได้ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ด้วยการปฏิบัติธรรมศึกษาธรรมะ ฝึกฝนอบรมตนเองให้สมบูรณ์ จะได้เป็นประวัติศาสตร์ชีวิตอันงดงามว่า ครั้งหนึ่งในชีวิต เราได้มีโอกาสมาประพาศพุทธปรหมจรรย์ เพื่อแสวงหาหนทางของพระนิพพานดังเช่นบัณฑิตในกาลก่อน

